

سازوبرگ نظامی حزب توده

۴ فروردین ۱۳۹۵ ساعت ۰:۳۰

چگونگی تاسیس ، عملکرد پرفراز و نشیب و بالاخره نحوه فروپاشی سریع سازمان افسران حزب توده ایران در فاصله سالهای ۱۳۲۳ تا ۱۳۳۳ شمسی یکی از مهم ترین و بحث انگیزترین مباحث تاریخ تحولات ایران را در نیم قرن اخیر تشکیل می دهد ...

جوان و تاریخ- معرفی کتاب

حزب توده ایران از جمله نخستین احزابی است که پس از شهریور ۱۳۲۰ در ایران پدید آمد و در مدتی کوتاه به سازمان یافته ترین حزب سیاسی ایران بدل شد و علاوه بر تشکیلات گسترده حزبی توانست در میان زنان ، جوانان، و نظامیان سازمانهای قدرتمندی پدید آورد . اتحادیه های کارگری و دهقانی ، کانونها و مجامع صنفی و فرهنگی متعدد در سراسر ایران برپا سازد و بر تحولات و رویدادهای سال ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ تاثیر تعیین کننده ای داشته باشد. این خصوصیات و عملکرد حزب توده موجب شده است که برخلاف دیگر احزاب سیاسی ایران که عمدتاً ناشناخته و بررسی نشده باقی مانده، این حزب، بخش از اعظمی از مطالعات تاریخ معاصر ایران را دربرگیرد. چگونگی تاسیس ، عملکرد پرفراز و نشیب و بالاخره نحوه فروپاشی سریع سازمان افسران حزب توده ایران در فاصله سالهای ۱۳۲۳ تا ۱۳۳۳ شمسی یکی از مهم ترین و بحث انگیزترین مباحث تاریخ تحولات ایران را در نیم قرن اخیر تشکیل می دهد . در این میان نه فقط اصل موضوع که مسائل جانبی ولی در عین حال مهمی چون نگرانی حاصل از حضور و وجود چنین سازمانی در دل تشکیلات نظامی و انتظامی کشور و تاثیر این نگرانی بر مناسبات داخلی و خارجی کشور از یک سو و امید و انتظاری که وجود چنین تشکیلاتی در دل برخی از نیروهای سیاسی کشور برانگیخته بود از سوی دیگر، مضامین مهمی است که هنوز مورد بررسی دقیق تاریخی قرار نگرفته است.

از اینرو آنچه در این کتاب مورد بحث قرار گرفته است، تاریخچه سازمان افسران با تمام جوانب جامع و گسترده ای که دارد بیشتر پیش درامدی است براین موضوع مهم. گذشته از نکات مهمی که هنوز در مورد برخی از تصمیم گیریها و تحولات سازمان افسران روشن نیستند مسائل کلی تری چون جایگاه آن در استراتژی سیاسی دولت شوروی در قبال ایران و یا دانسته ها و برآوردهای دولت از این تشکیلات هنوز مبهم و ناشناخته اند . ولی ضرورت آشکار شروع چنین بررسی هایی حتی اگر به معنای طرح این نکات مبهم و ناشناخته نیز تلقی شود موضوعی نیست که بتوان بیش از این آنرا به تعویق انداخت. بدون شک برای

بررسی تاریخی حزب توده باید ابتدا مجموعه ای چند بخشی ذیل را مورد مطالعه و مذاقه قرار داد الف) تاریخ سیاسی و تشکیلاتی حزب توده ، ب) تاریخچه سازمان جوانان و تشکیلات زنان حزب توده ج) تاریخچه شواری متحده اتحادیه های کارگری و دهقانی د) روزنامه ها و نشریات توده ایی و ه) سازمان افسران حزب توده.

سازمان افسران حزب توده از جمله سازمانها و تشکلهای وابسته به حزب توده ایران در سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۳ است که علی رغم تاثیر جدی و تعیین کننده بر تداوم فعالیت حزب توده و در مواردی بر رویدادهای دهه ۱۳۲۰ و نهضت ملی شدن صنعت نفت تاکنون مورد بررسی پژوهشگران قرار نگرفته است و آگاهی چندانی از آن در دست نمی باشد. به رغم این موضوع در بسیاری از مطالعات و پژوهشهای مربوط به سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۳ همواره از سازمان افسران یاد می شود، از امکانات و تواناییهایی سخن گفته می شود و از افسانه اش سخن می گویند؛ افسانه ای که در برابر امکانات و توانایی واقعی این سازمان رنگ میبازد. از اینرو برای شناخت بیشتر حزب توده، مولف این کتاب ابتدا به بررسی ساختار، تشکیلات و فعالیتهای سازمان افسران حزب توده می پردازد. این کتاب در فصول ذیل سازماندهی شده است. فصل اول: از شهریور ۱۳۲۰ تا سقوط فرقه دمکرات آذربایجان ؛ فصل دوم: سازمان افسران در دوران نهضت ملی شدن نفت؛ فصل سوم: از ۲۸ مرداد تا فروپاشی سازمان افسران . علاوه بر آن مولف کتاب ضمائی از جمله خاطرات سرگرد همایونی، اعلامیه شواری عالی استواران و گروهبانان لشکر خراسان ؛ اعلامیه جمعی از نظامیان لشکر خراسان و آیین نامه سازمان حزب توده.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetariikh.com/news/21018-توده-حزب-نظامی-سازوبرگ-1801>